

Katere pravice imaš, ko si na policijski postaji

VODNIK ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE

V tej brošuri so predstavljene pomembne informacije o tvojih pravicah, ki jih imaš, ko si na policijski postaji. Pravice so pravno varovane svoboščine in podpora, ki jih imamo vsi. Otroci, mlajši od 18 let, imate nekoliko drugačne pravice kot odrasli. V tej brošuri je razloženo, katere pravice imate.

Če poznaš in razumeš svoje pravice, veš, ali s tabo ravnajo pošteno. Naloga policije je, da te varuje in poskrbi za tvoje dobro, ko si na policijski postaji, tudi če imajo dokaze, ki kažejo na to, da si morda povzročil(-a) škodo.

Čim prej preberi to brošuro. Pomagala ti bo, da se boš na policijski postaji lažje odločal(-a). Oseba, ki ti je dala to brošuro, ti bo pomagala pri branju in razumevanju njene vsebine. Prav tako te bo vprašala, ali bi morda želel(-a) prebrati drugo različico te brošure, na primer v drugem jeziku ali takšno, ki je enostavnejša za branje

1. Imaš pravico vedeti, zakaj te policija zadržuje na postaji.

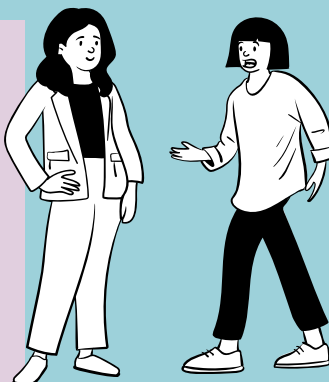
2. Imaš pravico vedeti, zakaj te je policija pripeljala na policijsko postajo.

3. Policiji moraš povedati svoje ime, naslov, datum rojstva in državljanstvo, če te podatke poznaš. To so edina vprašanja, na katera moraš odgovoriti. **Imaš pravico, da ne odgovoriš na ostala vprašanja.**

4. **Imaš pravico, da nekomu poveš, da si na policijski postaji.** Policija te bo vprašala, ali želiš, da nekomu sporočijo, da si tam. Ta oseba je lahko družinski član, partner, skrbnik, prijatelj ali kdor koli drug, ki ga poznaš. Morda ti ne bodo dovolili govoriti s to osebo. Če imaš manj kot 16 let ali imaš odločbo o obveznem varstvenem nadzorstvu, imaš pravico, da je na policijski postaji nekdo s tabo. Pravico imaš, da te na policijski postaji obišče tvoj starš ali skrbnik.

5. **Imaš pravico, da je odvetnik obveščen o tem, da si na policijski postaji.** Policija te bo vprašala, ali želiš, da obvestijo odvetnika o tem, da si na policijski postaji. To je lahko tvoj odvetnik, dežurni odvetnik, lahko pa ti priskrbijo drugega odvetnika. To je brezplačno.

6. **Imaš pravico kadar koli govoriti z odvetnikom na samem.** To je brezplačno.

7. **Imaš pravico, da je med policijskim zaslišanjem ob tebi odvetnik.** To je brezplačno.

8. **Če še nimaš 16 let, mora biti odvetnik prisoten pri policijskem zaslišanju, razen če bi to kogar koli ogrožalo.** Če imaš 16 ali 17 let in imaš odločbo o obveznem varstvenem nadzorstvu, mora biti pri policijskem zaslišanju prisoten odvetnik, razen v izjemnih okoliščinah.

10. **Imaš pravico do hrane in pijače.** Priskrbeli ti bodo vodo. Hrano bodo ponudili, če boš na policijski postaji več kot štiri ure. Policija bi te morala čim prej vprašati, ali imaš kakšne posebne prehranske potrebe.

9. **Če si bolan(-a) ali poškodovan(-a), imaš pravico do zdravniške pomoči. To vključuje tudi pomoč za tvoje duševno zdravje.** Policija ti bo zastavila vprašanja o tvojem zdravju in počutju, da bodo na policijski postaji lahko zate ustrezno poskrbeli. Pomembno je, da policiji poveš, ali imaš zdravstveno stanje, ki bi lahko vplivalo nate, ko si na policijski postaji. Policija lahko zaprosi medicinsko sestro ali zdravnika, da te pregleda. Tako bo zagotovljeno, da bo zate na policijski postaji ustrezno poskrbljeno. Policija te mora vprašati, ali moraš govoriti z zdravnikom, medicinsko sestro ali drugim zdravstvenim delavcem.

Več nasvetov...

Če potrebuješ dodatno pomoč

Na policijski postaji boš morda potreboval(-a) pomoč, da boš razumel(-a), kaj se dogaja. Če imaš 16 let ali več, ti lahko pomaga usposobljena oseba, ki ji pravimo ustrezna odrasla oseba. Ta je lahko potrebna, če imaš motnjo v duševnem razvoju ali težave z duševnim zdravjem. Če policija meni, da potrebuješ pomoč ustrezne odrasle osebe, ti bo to pomoč priskrbela, tudi če zanjo ne zaprosiš.

Pomoč tolmača

Pomembno je, da razumeš, kaj se govori na policijski postaji. Če ne govoriš oziroma ne razumeš angleško, bo policija priskrbela nekoga, ki govori tvoj jezik. Tej osebi pravimo tolmač. To je brezplačno.

Pomoč pri komunikaciji

Veliko ljudi ne razume, kaj se dogaja na policijski postaji. Policija te mora vprašati, ali potrebuješ pomoč oziroma ali o čem morda nisi prepričan(-a). Če potrebuješ pomoč pri branju, ti jo morajo ponuditi. Če si gluha(-a) ali imaš težave z jasnim sporazumevanjem, ti bo policija priskrbela nekoga, ki ti bo pomagal. To je lahko tolmač za angleški znakovni jezik ali drug ustrezen strokovnjak. To je brezplačno.

Če nisi britanski(-a) državljan(-ka)

Če nisi iz Velike Britanije, ti mora policija omogočiti stik z Visoko komisijo, ambasado ali konzulatom, da jim sporočiš, kje si in zakaj si na policijski postaji. Nekdo te lahko nato obišče na samem in uredi obisk odvetnika.

Kaj se zgodi, če si obdolžen(-a) ali priveden(-a) na policijsko postajo na podlagi naloga za privedbo?

Če si obdolžen(-a) kaznivega dejanja, ti bodo morda dovolili oditi ali pa te bodo zadržali na policijski postaji in te naslednji možni dan odpeljali na sodišče. Če so te na policijsko postajo privedli na podlagi naloga, te lahko pridržijo in naslednji možni dan privedejo na sodišče. V nekaterih primerih ti bo morda dovoljeno oditi domov.

Kako dolgo si lahko v policijskem pridržanju?

Policija te lahko pridrži do 12 ur, ne da bi te obdolžila kaznivega dejanja. Policija lahko to obdobje podaljša na največ 24 ur, vendar le, če se s tem strinja višji policijski uradnik. O tej odločitvi imaš pravico povedati svoje mnenje, lahko pa se odločiš, da bo s policijo namesto tebe govoril tvoj odvetnik.

Ogled dokumentacije

Če bo zadeva prišla na sodišče, bosta ti in tvoj odvetnik prejela zapisnik z dokazi v zadevi. Tako bosta lahko pripravila obrambo. Če ne razumeš angleško, imaš pravico do prevoda teh informacij ali vsaj ustreznih delov pomembne dokumentacije.

Več napotkov...

Informacije o pravici do dostopa do odvetnika

- Policija te bo vprašala, ali želiš govoriti z odvetnikom. Policija bo v najkrajšem možnem času stopila v stik z odvetnikom.
- Z odvetnikom se lahko kadar koli zasebno pogovoriš. To lahko storiš po telefonu ali pa te odvetnik pride obiskat na policijsko postajo.
- Pogovor z odvetnikom je običajen in zaradi tega ne bo videti, da si storil(-a) kaj narobe.
- Naloga odvetnika je, da varuje tvoje pravice in ti daje pravne nasvete.
- Lahko se odločiš za pogovor z odvetnikom, ki ga poznaš, ali z odvetnikom, ki ti ga lahko priskrbi policija – ta odvetnik se imenuje dežurni odvetnik. Dežurni odvetnik je neodvisen in ne dela za policijo.
- Če te bo policija zaslišala, te bo vprašala, ali želiš, da je v sobi s tabo odvetnik.
- Če prosiš za prisotnost odvetnika na zaslišanju, te policija običajno ne sme zaslišati brez odvetnika.
- Glede pogovora z odvetnikom si lahko premisliš, lahko pa tudi kadar koli zaprosiš za odvetnika.
- O tem čim prej povej policiji, ki bo zate vzpostavila stik z odvetnikom.
- Če odvetnik ne pride na policijsko postajo ob dogovorjenem času ali če moraš ponovno govoriti z odvetnikom, lahko zaprosiš policijo, da odvetnika spet pokliče. Policija nima vpliva na to, kdaj odvetnik pride na policijsko postajo, potem ko ga pokličejo. Policija lahko odvetniku sporoči tvoje mnenje in želje, če to želiš.

Tvoja pravica do pritožbe

- Imaš pravico, da se pritožiš glede načina, kako je policija ravnala s tabo.
- Če se pritožiš čez škotsko policijo, s tem ne boš naredil(-a) slabega vtisa.
- Pritožiš se lahko, ko si v policijskem pridržanju.
- Če se želiš pritožiti, ko si v policijskem pridržanju, zaprosi za pogovor z inšpektorjem ali nadrejenim policistom.
- Če se želiš pritožiti po tem, ko so te že izpustili, se lahko obrneš na katero koli policijsko postajo.
- Če te policist med aretacijo ali pridržanjem poškoduje, se moraš pritožiti pri oddelku za poklicne standarde policije na Škotskem (Police Scotland Professional Standards Department).
- Če se želiš pritožiti, pokliči 101 ali pojdi na lokalno policijsko postajo.
- Lahko prosiš tudi nekoga drugega, da se pritoži v tvojem imenu. To je lahko starš, prijatelj, partner ali oseba, ki ji zaupaš. Tej osebi moraš dati svoje pisno dovoljenje.

To broščuro so pripravili člani združenja STARR, edinega kuratorija na Škotskem za osebe z izkušnjami iz varnega zavoda, v sodelovanju s Centrom za pravosodje za otroke in mladostnike (CYCJ) in škotsko vlado. Besedilo »Tvoja pravica do pritožbe« smo črpali od organizacije People First Scotland.

Za nadaljnje informacije in pomoč obiži [justtherightspace.org](https://www.justtherightspace.org)